REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birouri de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelike Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 60. Brașov, Miercurĭ 15 (28) Martie. 1900.

„Patrioții" și alcoolismul.

Camera ungară e aprópe a termina discusiunea budgetară. S'au vorbit câte verḑĭ și uscate, s'a făcut mult sgomot în jurul cestiunei naționalităților și s'a ațițat din nou bărbătesce în contra acestora; ba și despre liferațiile de ovĕs pentru armată ale voinicosului Ugron s'a vorbit destul. Dér despre rĕul cel mare, ce se lățesce tot mai mult în tóte straturile poporațiunei, omorînd'o moralicesce și fisicesce, despre alcoolism și grozavele lui pericule nu s'a făcut nicĭ măcar amintire.

Sub scutul statului se înmulțesce mereu numĕrul producĕtorilor și vênḑĕtorilor de spirtuóse, mai mult false și stricate. Deputații strigă mereu contra naționalităților, pentru-că nu-șĭ renégă simțul și trecutul, se împiedecă de tóte, până și de băncile române, dér de pericolul înadevĕr real al lățirii alcoolismului, nicĭ habar nu au. Firesce, sciind de unde derivă deputăția celor mulțĭ, avênd în vedere milióneIe cheltuite de Banffy din cassa electorală, ce le-a adunat de pe la prietinii carĭ îi susțin cu banĭ și cu reclame prin tóte foile europene jidovite, nu ne vom mira de acéstă tăcere semnificativă. Precum scim, firele familiare ale celor mai multe celebrități ḑiaristice și financiare neo-maghiare, ajung până jos la lipitorile satelor, la cârciumarii, arêndașii, rachierii și micii speculanțĭ jidovĭ.

Alcoolismul bântue mai mult la sate încă decât la orașe, și aicĭ sunt urmările luĭ și mai periculóse. De nenumĕrate orĭ am tratat acéstă temă în colónele fóiei nóstre. Decă și statele cele marĭ au causă de a-se alarma de progresarea acestui rĕu ucidĕtor de întregĭ generațiunĭ și a-se îngriji de mĕsurĭ pentru a-i tăia calea, atuncĭ cum sĕ nu aibă statul ungar, cu popórele luĭ rĕmase îndĕrĕt în cultură și lăsate în prada speculanților, carĭ trăesc și se înavuțesc din alcool, cum sĕ nu aibă, ḑicem, de o sută de orĭ mai multă causă de a-se alarma de pericolul alcoolismului și de a-se îngriji de mĕsurĭ contra luĭ?

Numai erĭ cetеam în organul partidei poporale maghiare următórele rĕndurĭ: „Poporul rutén (din Ungaria) dă cel mai mic contingent militar, fiind-că bea prea mult rachiu, care i-a distrus fisicul. Dér beția de rachiu a distrus în el și pe omul moral, ceea-ce o dovedesce puterea cea mare, ce o esercitéză asupra Rutênului elementul imigrat" — cu alte cuvinte veneticii jidovĭ.

Are fórte mare dreptate fóia maghiară. Ea vede și simte, că ar trebui sĕ se facă cevașĭ, și crede, că lupta contra alcoolismului se va puté purta cu succes numai decă statul, societatea și bisericele vor merge mână 'n mână în combaterea luĭ.

Dér óre nu vede, că statul are astăḑĭ alte treburĭ și probleme mult mai urgente, precum: nisuința de a deveni național unitar prin contopire, stăruința de a sufoca orĭ-ce mișcare a popórelor sale nemaghiare etc? Societatea maghiară, în frunte cu deputații aleșĭ pe sprîncénă, are alte gândurĭ, d. es. cum sĕ paraliseze desvoltarea nóstră culturală și economică, cum sĕ sugrume în germinele eĭ mișcarea de redeșteptare a Șvabilor din Bănat etc. și nu se póte gândi la mijlóce contra alcoolismului, cum ar fi de pildă oprirea consumațiunei rachiului în localitățile unde se vinde și că numai dus acasă sĕ se pótă bea, apoi cum ar fi înființarea de sanatorii publice pentru alcooliștĭ.

Și ce s'ar alege de mandatele de deputat guvernamentale, decă la alegerile dietale n'ar presida fabricanții de spirtuóse cu productele lor veninóse?

In ce privesce pe bisericĭ, acestea ar câștiga dintre tóte instituțiunile relativ mai mult prin combaterea alcoolismului. Moralitatea și liniștea publică, cultul divin și crescerea tineretului ar lua un alt avênt și ar fi altfel respectate decum sunt astăḑĭ, când drumul la biserică trece pe la cârciumă. Dér ce sĕ pótă începe bisericele, când cei ce representă statul și societatea le consideră ca o piedecă și un pericul al progresului statului național?

Se vede, că legiuitorii noștri de aḑĭ nu se gândesc sĕ aibă în prima liniă cetățenĭ viguroșĭ trupesce și moralicesce, sănĕtoșĭ și capabilĭ, ci înainte de tóte vor sĕ aibă Maghiarĭ și numai Maghiarĭ, de ar fi cât de alcooliștĭ până la delirium tremens. După maxima lor de stat, patria lor numai așa póte fi mare, tare și fericită, decă va fi maghiară, — ergo: bée care cât alcool va voi, numai *magyar ember* sĕ se facă!

Fabricanții de spirt sunt aḑĭ toțĭ cei mai marĭ patrioțĭ, ce alta grijă sĕ mai aibă dér legiuitorii ungurĭ?

Dieta Bucovinei s'a deschis erĭ, Lunĭ, și se ḑice, că va fi de durată scurtă. „Patria" din Cernăuțĭ publică în ajunul deschiderii ei un articol important, în care arată situația estraordinar de critică în care se află poporul român bucovinean și, în consecență, se ocupă pe larg cu activitatea bar. Bourguignon, pe care o sórte nefericită l'a pus în fruntea administrației țĕrii. „Patria" îșĭ încheie remarcabilul sĕu articul așa:

„Mâne se vor întruni aleșii poporului nostru din camera Bucovinei. Loviturile, ce le-am îndurat periclitéză, esistența poporului românesc. Autonomia țĕrii nóstre a devenit astăḑĭ aprópe o frasă gólă, temeliile instituțiunilor nóstre naționale sunt sdruncinate. Poporul român pretinde satisfacțiă pentru insultele, ce i-se aplică ḑilnic. Dorim, ca în aceste momente grave deputații românĭ sĕ apere esistența poporului nostru cu acea bărbățiă și neclintită energiă, precum le reclamă nefastele împrejurărĭ, prin carĭ trecem. Declamațiunile de amiciă ale bar. Bourguignon din anul trecut, au fost desavuate prin faptele sale ostile față de poporul românesc. Sperăm, că deputații românĭ sunt acum vindecațĭ de slăbiciunea încrederei, ce i-a predomnit altă-dată. Sesiunea, ce se inauguréză mâne va dovedi, orĭ de avem representanțĭ devotațĭ poporului, séu numai figurĭ de paradă. Ochii neamului românesc sunt ațîntițĭ asupra palatului țerii: cuvêntul îl au deputații românĭ".

Agitația contra tinerilor șvabĭ.

Protestările caraghióse ale tinerimei universitare jidano-maghiare din Budapesta în contra Reuniunei, ce au înființat'o în Viena universitarii germanĭ din țĕrile corónei St. Stefan, precum și agitațiunea diarelor maghiare în contra acestor tinerĭ și mai ales în contra tinerilor universitarĭ sașĭ din Viena, carĭ sunt suspiționațĭ de foile ungurescĭ, că ei și numai ei ar fi urzitorii demonstrației anti-maghiare a Șvabilor din Ungaria de Sud, n'au putut rĕmâné, firesce, fără rĕspuns din partea celor suspiționațĭ și insultațĭ.

Foile săsescĭ publică o declarațiă a tinerilor sașĭ ardelenĭ dela universitatea din Viena, în care se spune, că înființarea acelei reuniunĭ a universitarilor germanĭ din Ungaria, n'a fost inițiată și esecutată de către tinerimea săsescă din Ardeal, ci s'a sĕvîrșit spontan, vĕdênd fundatorii amenințate bunurile cele mai înalte ale poporului german. Dintre tinerii sașĭ ardelenĭ nicĭ unul nu s'a înscris până acum în acea reuniune, deși eĭ o salută cu bucuriă și voesc sĕ o sprijinéscă din rĕsputerĭ. Totodată resping invectiva, că ei ar fi „studențĭ trădătorĭ de patriă" și că consideră a fi sub demnitatea lor a rĕspunde la celelalte epitete batjocoritóre, ce li-se dau,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS".

Influența culturei grecescĭ
in Muntenia și Moldova.

De curênd a apărut în Tipografia Thoma Basilescu din Bucurescĭ 1900, o lucrare literară întitulată „*Influența culturei grecescĭ în Muntenia și Moldova cu privire la Biserică, Șcólă și Societate (1359—1873)*" de *George M. Ionescu*, licențiat în litere și teologie.

Acéstа lucrare, dedicată fostului ministru al instrucțiunei publice Tache Ionescu, a apărut cu o prefață de d-l Constantin *Erbiceanu* profesor universitar, membru al Academiei Române etc. în care acesta o aprețiază ḑicênd între altele: „D-l G. M. Ionescu este cel dintâiŭ, care șĭ-a dat ostenéla anevoiósă de a aduna materialele publicate din acéstă epocă a înriurirei grecescĭ asupra Românilor, a-le clasifica după vederile d-sale și a-le presenta publicului român. Lucrarea d-sale are o valóre însemnată pentru publicul nostru, pentru-că nu toțĭ pot avé la îndemână atâtea scrierĭ, în care 's publicate și rĕspândite aceste materiale literare asupra epocei fanariote. Tot prin publicațiunea presentă pune la îndemână iubitorului de cunoscințe istorico-literare un resumat consciențios asupra acestei cestiunĭ, înlesnindu-i calea spre cunoscința acestor fapte și date de mare interes pentru orĭ-ce Român."

*

Lăsăm sĕ urmeze aicĭ introducerea, ce o face autorul d-l G. M. Ionescu scrierei sale valoróse:

„De multe-orĭ omul cele ce vede cu „ochii sĕi nu póte sĕ le spună pe „rênd, căcĭ au spune mai multe, au „mai puține, și adese-orĭ smintesce, „dér cele rĕsufiate și de multe vre-„murĭ de anĭ! ci eu, cum am aflat, „așa am arătat."

Miron Costin.

Omul, prin instinctul și constituțiunea sa, este menit sĕ trăéscă în societate, sĕ priméscă influența aprópelui, fiă acéstă influență în bine séu în rĕu, după natura mediului sĕu înconjurător.

Ceea-ce este adevĕrat despre indiviḑĭ, este adevĕrat și despre popóre.

Istoria ne arată multe popóre, carĭ au primit influența fiă culturală, fiă politică orĭ religiósă, séu pe tustrele de-odată, dela popórele, cu carĭ au venit în mai de-aprópe contact.

Roma — Dómna lumei — trebuì sĕ priméscă influența culturală elină, așa, că Grecii fură pedagogii Romanilor sub Republică, mai apoi tuturor cesarilor sub imperiu. Orațiu scria, că „Grecia învinsă, se alege la urmă ca domnitóre." Caton censorul, cel mai aprig luptător contra Grecilor, — trebuì sĕ învețe grecesce la adêncĭ bĕtrânețe, sĕ cetéscă și sĕ traducă din autorii classicĭ grecĭ. Pe acele vremurĭ era la modă, ca orĭ-ce tînĕr, ca sĕ-șĭ pótă complecta educațiunea, trebuia sĕ facă un voiaj în Grecia, sĕ visiteze monumentele, sĕ studieze instituțiunile și sĕ învețe grecesce. Sciința nu aparține unui om séu unei națiunĭ, ci ea aparține omenirei.

Romanii îi cunoscură valórea și de aceea, cu tótă ura lor contra Grecilor, *ἐξ ἀνάγγη* trebuiră sĕ le învețe limba și sĕ le studieze literatura; căcĭ în literatura elină, ei găseau un sistem întreg de filosofiă, de politică, de oratoriă, de istoriă, etc., etc., cum nu se mai găsia la nicĭ o altă națiune.

Cu ocasiunea strămutărei capitalei imperiului Roman dela Roma la Byzanț, influența grecéscă fù covîrșitóre, căcĭ în scurt timp imperiul Roman de Orient s'a grecisat, rĕspândind în același timp influența sa culturală și politică la popórele barbare, cu care necontenit venia în contact și între care au fost și Bulgarii.

Bulgarii, popor de rassă fino-tătăréscă, așeḑându-se în Moesia peste o parte a substratului român, care părăsise Dacia-Traiană la 274 d. Chr., cum și peste cel slovean, o ramură a marei ginte slave, se contopì cu acest din urmă, devenì popor de origine slavă, rĕmânênd însĕ tot cu numele de Bulgarĭ. Aceștia venind în de-aprópe contact cu Byzantinii, au împrumutat dela dênșii, nu numai religiunea creștină, ci și influența culturală bisantină.

In scurt timp, Bulgarii, din causa lipsei unui stat puternic la Dunăre — îșĭ întind stăpânirea peste o mare parte a Daciei Traiane și ajung în fine până la Pesta.

Românii, după retragerea legiunilor Romane din Dacia de către Aurelian, fiind lăsațĭ, ca sĕ ḑic așa, înafară de istoriă, se retrag în munțĭ, aicĭ îi găsesc Slovenii, carĭ fug și ei de frica Hunilor, și cu carĭ

precum „német ficzkok“, „magyarfalo szaszdiakok“ ş. a. In fine mulţămesc foilor maghiare, carĭ cu înjurăturile lor „au făcut propagandă pentru germanism în Ungaria.“

Şi unui proces i-a dat nascere afacerea acésta a studenţilor şvabĭ naţionalişti din Viena. Redactorul fóieĭ „Delvidek“ din Vêrşeţ, Lud. *Perjessy*, a numit în fóia sa pe membrii reuniuneĭ de studenţĭ germanĭ din Ungaria dela universitatea din Viena „ştrengarĭ rĕtăciţĭ“. In urma acésta preşedintele aceleĭ reuniunĭ, Adolf *Wettl*, l'a ameninţat într'o scrisóre, că décă va repeţi ofensele acestea, îl va face sĕ simtă pumnul german. Acésta îndemnă pe Perjessy sĕ acuze pe Wettl pentru ameninţare faptică şi Sâmbătă s'a pertractat procesul înaintea tribunalului penal din Vêrşeţ. Wettl, deşi scie ungureşce, a refusat de a depune în limba maghiară şi a trebuit sĕ fiă ascultat prin tălmaciŭ. Pentru-că s'a folosit de dreptul limbei materne, foile din Peşta îl numesc „obraznic“ şi „provocător“. Procesul s'a finit prin condamnarea lui Wettl la 200 corône amendă, eventual la 20 ḑile arest; el a apelat contra sentinţeĭ.

In fine mai este remarcabilă desminţirea categorică, ce o dau studenţii săsescĭ ardelenĭ din Budapesta lui „Pester Lloyd“, care în numĕrul din 23 l. c. avŭ neruşinarea a afirma, că universitarii saşĭ ar fi trimis o deputaţiă la clubul universitar, care s'ĕ fi declarat, că partea cea mai mare a Saşilor ardelenĭ privesc cu dispreţ la mişcarea inaugurată de câţĭ-va „tinerĭ necopţĭ pangermanĭ“ dela universitatea din Viena. Ei declară, că nu numai că n'au trimis deputaţiă, dér n'au întreprins nimic în acésta afacere.

Rusia în Asia-orientală.

Fóia ruséscă *„Birshewyja Wiedomosti“* publică un articol fórte important în *cestiunea Asiei-orientale.* Ea spune, că în curênd privirile lumei întregĭ vor fi abătute dela rĕsboiul din Africa-sudică, ér acésta aserţiune şi-o motivéză fóia ruséscă scriind următórele:

„Ordinea lucrurilor create în Asia orientală prin evenimentele anilor din urmă, este tot aşa de puţin consolidată, ca şi raporturile dintre acele marĭ puterĭ, carĭ iau parte la concurenţa de pe ţĕrmii Oceanului Pacific.

„Chiar şi numai faptul, că America s'a amestecat în cestiunea Asiei-orientale, cu tóte-că acest amestec a fost numai *teoretic*, trebue sĕ-l considerăm, ca un semn al schimbărilor, ce bat la uşa viitorului apropiat. Pasul diplomatic al Statelor-Unite, care s'a făcut cu scopul dobêndirei liberului comerciŭ şi eventual pentru căştigarea de teritorii, a esercitat iresistibil o mare înrîurire asupra puterilor europene. Japonia îndată şi pe neaşteptate s'a pus ca amică şi sfătuitóre a Chinei, şi prin acésta s'a ivit pe plan posibilitatea unei alianţe chineso-japonese, care ar da sórtea politică şi economică a Chinei pe mâna acestui imperiu insular „capabil“. Apropierea chineso-japonesă ar schimba fundamental raporturile forţelor în Asia-orientală, şi încă *nu în favorul statelor civilisate.* Despre acésta ne-am putut convinge din esaminarea baselor, pe carĭ se razimă acolo echilibrul puterilor.

„Prin faptul, că *Rusia* stă necurmat în contact geografic cu sfera de interese din Asia-orientală, şi prin aceea, că construesce linia ferată siberiană, *se află în avantagiŭ uriaş faţă cu Anglia,* care numai pe apă póte sĕ-şĭ desfăşure puterile. Décă despre Japonia s'a ḑis până acum, că este amica Angliei şi inimica Rusiei, raporturile acestor puterĭ s'a schimbat neîndoios în timpul din urmă. In primul rênd a fost numai o simplă operă a agenţilor englesĭ aţîţarea japonesilor în Corea contra Rusiei. Mai târḑiu însĕ evenimentele din Africa-sudică au clarificat pe Japonia asupra valórei adevĕrate a forţelor de rĕsboiŭ englese pe uscat, mai ales décă forţele acelea se pun faţă în faţă cu ale Rusiei în Asia. In urma acésta se póte simţi o întórcere hotărîtă în spiritele şi disposiţia bărbaţilor de stat japonesĭ, carĭ recomandă acum *înclinarea spre Rusia,* ca apĕrătórea şi scutitórea firéscă a integrităţii statelor asiatice mărginaşe cu imperiul rusesc. Probabil, că acestei împrejurărĭ este de a-se atribui şi aceea, că pressa londonesă susţine cu îndîrgire, că între Rusia şi Japonia s'a făcut o înţelegere“.

Vocea foiei rusescĭ e destul de lămurită pentru a se puté vedé marele antagonism, ce esistă de fapt între Rusia şi Anglia în Asia-orientală.

SCIRILE ḐILEI.

— 14 (27) Martie.

Cămătăria în comitatul Solnoc-Dobâca. Din Deeşiŭ se scrie, că în comitatul Solnoc-Dobâca cămătăria a luat întinderĭ aprópe tot atât de marĭ, ca şi în Maramureş. Inainte cu doi anĭ comisiunea administrativă a comitatului a înaintat în causa acésta o adresă guvernului şi ministrul de justiţiă a dat în Iunie 1898 ordinaţiune, prin care dispuse a se urmări din oficiu cămătarii. Ordinaţiunea acésta însĕ n'a avut nicĭ un efect şi numĕrul cămătarilor întru nimic nu s'a împuţinat, aşa că viceşpanul comitatului s'a vĕḑut îndemnat sĕ dea acum o nouă ordinaţiune, prin care impune autorităţilor ca sĕ procedeze cu cea mai mare atenţiune la aflarea cămătarilor şi provócă şi publicul, ca în interesul propriu sĕ sprijinéscă în cestiunea acésta autorităţile. — Vorba e numai, că cămătarii de bună sémă vor fi Jidanĭ „patrioţĭ“, pe carĭ se scie, că sub stăpânirea de aḑĭ nu-i prea prind ordinaţiunile autorităţilor.

„Partida poporală“ la viitórele alegerĭ. „Magyar Szo“, organul lui Banffy, face într'unul din numerii sĕi mai próspeţĭ interesanta descoperire, că în provinciă s'a început deja mişcarea electorală, şi cu tóte că singuraticele partide nu ţin încă adunărĭ publice, e fapt, că în comitate şi prin cercurĭ conducĕtorii agită straşnic. Despre „partida poporală“ catolică ḑice, că stă în faţa viitórelor alegerĭ cu „şanse eminente“ de isbândă. Ea a început sĕ cuceréscă terenul aşa de mult, încât candidaţii ei sunt sigurĭ de reuşită deja până acum în *77 cercurĭ* electorale. „Alkotmany“, organul numitei partide, încasséză cu plăcere complimentul acesta şi ḑice, că organul lui Banffy, care arată cu numele cele 77 de cercurĭ, i-a deschis ochii în care părţĭ sĕ fiă pe pază, căcĭ „dracul nicĭ-odată nu dórme“.

Stefania — „méltoságos asszony“. Mai multe foi au adus scirea, că regele Leopold al Belgiei a dat voiă *domnei contese Lonyai* sĕ folosésca şi după căsĕtoria ei de a doua titlul de *Alteţă regală.* Faţă cu scirea acésta se comunică din isvor sigur vienes, că tóte scrisorile, ce le primesce *dómna* contesă Lonyai din Viena nu mai pórtă titlul de „Alteţă regală“. Şi scrisorile, ce le primesce din cercurĭ maghiare sunt adresate astfel: „Magnificenţei Sale, dómnei contese Stefania Lonyai născută prinţesă belgiană“ (pe ungguresce: „Lonyai Stefania grofné született belga herczegnö ö *méltoságánák*“.) Din textul acesta apare, că titlul de „Alteţă regală“ şi-l'a pierdut archiducesa devenită contesă, în momentul când a rĕspuns cu *da!* la întrebarea preotului cununător, décă din iubire se mărită după „meltoságos“-ul grof Lonyai. In momentul când noua contesă a ḑis cuvêntul *da!* flamura casei imperiale de pe castelul din Miramare încă a fost depărtată.

Primatele Vaszary pentru maghiarisare. Foile ungurescĭ comunică, că primatele Vaszary a cumpărat pe cheltuéla lui în orăşelul şvabo-slovăcesc Modor din comitatul Strigoniului o casă cu grădină, carĭ l'au costat 8000 corône. Aicĭ voesce paterul Vaszary sĕ înfiinţeze un claustru de călugăriţe, sub conducerea cărora intenţionéză se pună asilul de copii, „kisdedov“-ul şi şcólele elementare de fete ale oraşului. Acésta se ḑice, că vré s'o facă „în interesul maghiarismului şi catolicismului“, cu alte cuvinte în interesul maghiarisărei copiilor şvabĭ şi slovacĭ!

Principele de Orleans în Ungaria. Foile ungurescĭ sunt informate, că principele *Filip de Orleans,* care până acum petrecea stabil în Anglia, s'a decis sĕ se stabilésca în Ungaria.

Societatea academică română Junimea din Cernăuţĭ ne trimite raportul sĕu pe al 21-lea an administrativ (27 Nov. 1898 — 27 Nov. 1899). Societatea a fost condusă de un comitet de 16 membri sub conducerea preşedintelui Iancu Nistor şi a vicepreşedintelui Eugen Halip. Societatea are 35 membri onorarĭ, 13 fundatorĭ, 26 sprijinitorĭ, 8 binefăcĕtorĭ, 96 emeritaţĭ şi 54 ordinarĭ. Societatea dispune de 723 fl. fond neatacabil şi are o bibliotecă de 2513 opurĭ. Societatea a desfăşurat o frumósă activitate în cursul anului atât pe terenul social, cât şi pe cel cultural şi literar, arangiând un comers festiv, o serată cu dans, o escursiune, o serată la Rădăuţĭ şi alta la Storojineţ, — tóte cu succes fórte mulţămitor. Comitetul pentru al II semestru al anului administrativ 1899/900 s'a constituit în următorul mod: Preşedinte: Teofil Tarnavschi, stud. iur., vice-preşed.: Oct. Piotrovschi-Petrescu, stud iur., Secretar I.: Georgiu Bărtoi, stud. iur, Secretar II.: Orest Lutia, stud. fil., Cassar: Eugen Iliuţ, stud. iur., Controlor: Mihai Bărtoi, stud. iur., Bibliotecar: Dumitru Popescu, stud. iur., Econom: Simion Şutu, stud. fil.

Reuniunile „Crucei Roşii“ pe câmpul de rĕsboiŭ. „Berliner Tagblatt“ publică o statistică despre detaşamentele Reuniunilor „Crucei Roşii“ din singuraticele ţĕrĭ europene, carĭ au mers pe câmpul de rĕsboiu din Africa şi carĭ partea cea mai mare stau în ajutorul rănitilor burĭ. Numai două state nu sunt representate: *Austro-Ungaria* şi Grecia. Aceste state se disting prin „neutralitate“, deşi — ḑice numita fóiă ironic — amêndouĕ iau parte în agitaţiunile rĕsboiului: Grecia prin aplause pentru Englesĭ, ér *Ungaria* prin vênḑarea de cai pentru Anglia

Protestul Turcóicelor. Se scie, că guvernul otoman nu se prea îmbuibă în banĭ, ba stă chiar rĕu în privinţa financiară, aşa că în Turcia e lucru de tóte ḑilele, ca funcţionarii de stat sĕ nu-şĭ priméscă plăţile regulat. In primul loc femeile sunt, carĭ sufer mai mult în urma acestei neregularităţĭ, deóre-ce n'au din ce sĕ susţină casa de pe o ḑi pe alta. Drept aceea ḑilele trecute mai bine de 200 de Turcóice, neveste de ale funcţionarilor, s'au dus la palatul marelui vizir şi au pretins liberarea plăţilor restante pentru bărbaţii lor. Ele au început sĕ protesteze şi sĕ se jeluésca, că le pier copiiĭ de fóme, décă bărbaţii nu-şĭ primesc regulat léfa. Marele vizir li-a avisat, că are sĕ reguleze lucrurile, însĕ femeile nu s'au mulţumit cu atâta şi n'au voit sĕ se îndrepteze dela palat, până când spiritele lor iritate n'au fost mulcomite cu o mică parte din lefurile restante.

I-ma şedinţă publică a Academiei.

Vinerĭ după amiaḑĭ s'a ţinut prima şedinţă publică a membrilor Academiei din

---

trăesc în de-aprópe contact, timp de mai multe vécurĭ. Aicĭ, Românii, au căḑut din înalta şi complicata organisaţiune de stat Romană în stare de nomaḑĭ, din causa numĕróselor invasiunĭ barbare, carĭ s'au perindat prin aceste ţĕrĭ în curs de mai bine de 1000 de anĭ.

Românii din Dacia Traiană, venind în contact cu Bulgarii, au primit influenţa politică bulgărésca.

Cu ocasiunea predicărei celor doi fraţĭ tesalonicenĭ Kiril şi Metodiu — apostolii Slavilor, — Românii au primit, pe lângă influenţa politică, pe cea culturală şi religiósă, aşa că au îmbrăţişat *şi forma creştinismului bulgăresc cu liturgia slavonă.* Cu alte cuvinte, Românii au împrumutat dela Bulgarĭ o întreită influenţă: politica culturală şi religiósă, acéstă din urmă a avut loc în timpul imperiului Româno-Bulgar.

După-ce Bulgarii au fost învinşĭ de Vasile Bulgaroctonul, cum şi după decadenţa imperiului Româno-Bulgar, dominaţiunea Bulgarilor a încetat, ér Românii din Dacia Traiană înfiinţéză mai multe ducate şi cneziate românescĭ şi bulgărescĭ, independente unele de altele.

Cu înfiinţarea Principatelor Munteniei şi Moldovei, Românii continuă a menţine şi mai departe cu tăriă influenţa culturală şi religiósă, aşa că limba slavo-bulgărésca, devenită acum şi medio-bulgară, a fost limba bisericéscă şi culturală a Românilor, până pe timpul domnilor ingemomaţĭ Matei Basarab şi Vasile Lupu şi ceva mai târḑiu. Dér limba slavonă, ne fiind limba firéscă a poporului român, a trebuit sĕ cadă din biserică mai întâiŭ şi din cancelariile domnescĭ mai târḑiu.

Doi factorĭ au contribuit la înlocuirea limbei şi culturei slavone: 1) limba română, care începuse încă de timpuriu sĕ-şĭ ia un avênt puternic şi 2) limba grecéscă care de-asemenea începuse sĕ se introducă prin mănŭstirile închinate, de unde se alungau sistematic limba şi cultura slavonă, pentru-ca sĕ îi ia locul cea grecéscă.

Influenţa culturei slavone a fost impusă Românilor de fatalitatea vremurilor, şi pe care o voiŭ trata cu altă ocasiune, într'un studiu deosebit.

Influenţa culturei grecescĭ, ni-se presintă în condiţiunĭ cu totul escepţionale, aşa că nu mai găsim un cas analog în istoria religiósă şi culturală a popórelor, din causa modului cum ea s'a întrodus şi căpĕtat împămêntenirea în timp de două vécurĭ (1644—1821 şi de aci până la 1873 Martie în 30, când Vodă Cuza o alungă printr'o circulară din mănăstirile închinate.)

Cuvêntul „influenţă“ implică în sine ideia despre două popóre, care îşĭ au fiă-care modul lor de-a trăi, modul lor de-a lucra.

Nu e cestiunea aci despre influenţa unui popor învingĕtor asupra celui învins, căcĭ Grecia deja de multe vécurĭ nu mai esista pentru istoriă, deóre-ce făcea parte integrantă din imperiul Otoman.

Poporul român, deşi se bucura de-o posiţiune escepţional de bună faţă de celelalte popóre din peninsula Balcanică, totuşĭ nu-i mai puţin adevĕrat, că nicĭ el nu esista pentru viaţa istorică, ci numai pentru civilisaţiune, din causa fertilităţii solului şi altor circumstanţe istorico-economice.

Influenţa culturei grecescĭ la Românĭ nu póte fi comparată cu aceea, pe care renascerea italiană a produs'o asupra Franciei în secolul XVI, nicĭ cu influenţa francesă produsă mai târḑiŭ asupra spiritului public românesc. Byzanţul căḑuse din vechea-i splendóre de odinióră; scriitorii bizantinĭ nu mai compuneau opere originale, ci acum se mărgineau mai mult a resuma şi compila numai, după capo d'operile autorilor clasicĭ. O civilisaţiune în decadenţă nu póte avea influenţa unei renascerĭ. Românii decĭ au primit limba şi influenţa culturei grecescĭ dela Bysantinii decăḑuţĭ, numiţĭ mai târḑiu şi „fanarioţĭ“.

Fiă-care popor are în istoria lui paginĭ negre; s'au vĕḑut popóre cărora li-s'a impus, fiă de către învingĕtorĭ, fiă de alte circumstanţe istorice, o limbă şi o cultură, care nu 'i este a lui. Óre limba francesă n'a fost limba curţei englese în timpul Eduarḑilor? Limba latină n'a fost limba bisericéscă şi culturală a catolicilor fără deosebire, ba la unele popóre chiar până în ḑilele nóstre?

Dér, aci nu este cestiunea de puternica influenţă religiosă, pe care o esercita catolicismul asupra popórelor din apusul Europei, şi de care Românii s'au ferit în-tot-déuna, ci limba grécă fiind limba Orientului creştin, Românii au admis'o în biserică şi societate, ca pe un instrumentum regni, avênd pentru consumaţiunea lor interióră limba românéscă.

(Va urma.)

sesiunea acésta, sub presidenţa d-lui prof. Petru *Poni*. D. N. Quintescu dă cetire sumarului şedinţei precedente, precum şi câtor-va comunicărî făcute Academiei. Apoi d-l preşedinte dă cuvêntul d-lui *V. A. Urechiă* spre a-şî desvolta comunicarea sa: *Finanţele sub Caragea.*

Domnul Urechiă arată în mod documentat, cum cea întâiŭ grijă a lui Caragea a fost reorganisarea visteriei şi a veniturilor sale, enaréză tóte mĕsurile luate în acest scop de divanul ţĕrei şi mijlócele grele întrebuinţate pentru scóterea dărilor. Aceste mijlóce întrebuinţate au avut ca urmare două rĕscóle ale Pandurilor din Oltenia, în 1814 şi 1815, rĕscóle năbuşite în sânge de către vodă cu ajutorul oştirei turcescî din cetăţile din drépta Dunărei.

După d-l Urechiă ia cuvêntul d-l prof. *Dr. Victor Babeş* spre a-şî desvolta comunicarea sa *„Etiologia leprei şi mijlócele de combatere“*.

D-l Babeş arată vechimea epidemiei de lepră, spune, că în urma studielor a ajuns la convingerea, că patria leprei e Asia centrală, Turchestanul mai cu sémă, după aceea arată întreg teritoriul geografic al pămêntului, pe unde s'a propagat şi esistă acéstă grozavă epidemiă. In Europa crede, că întinderea ei a fost favorisată de espediţiunile cruciate. In România, unde de asemenea esistă, se póte susţiné, că a fost adusă de oştirea, ce s'a luptat pe câmpiile Bulgariei, care a căpĕtat'o dela soldaţii ruşî cazacî mai ales aduşî din părţile Asiei.

Arată mai departe, că causa epidemiei e tot un baccil descoperit acum vre-o 20 de anî. Ea nu e o bólă ereditară şi molipsitóre. Simptomele ei nu se arată la un timp anumit, ci fórte variat, une-orî chiar după 20 de anî; se manifestă sub diferite forme, une-orî greu de cunoscut. Dice, că antichitatea şi evul mediu au luat mĕsurî de apĕrare mult mai eficace, de cum se iau astădî. In România sunt cunoscute cam 300 casurî de lepră, mai ales în classa de jos, căcî pe când tuberculosa e bóla păturei culte şi de oraşe, tot aşa lepra e bóla păturei inculte şi care mai puţin se póte apĕra contra ei. Faţă cu o molipsire aşa de uşóră şi cu arătarea târdiă a epidemiei, cei chiămaţî trebue sĕ fiă cu îngrijire pentru viitor, căcî leproşii de adî pot sĕ devină o adevĕrată plagă a ţĕrei. De aceea trebuesc luate mijlóce de apĕrare şi anume: isolarea leproşilor. „Leproseria“ înfiinţată de d-l Felix la Rechitósa găsesce, că e o mĕsură bună, dér trebue sĕ fiă instalată după tóte cerinţele higienei şi strămutată în alt loc, unde esistă epidemia de lepră.

Oratorul a fost ascultat cu încordată atenţiune şi, după încheiarea cuvêntărei sale interesante, a fost viu aplaudat de cei presenţî.

Jan Kubelik. Despre prestaţiunile tênĕrului virtuos Jan Kubelik, care va da, cum scim, Vinerea viitóre un concert în oraşul nostru, scrie diarul vienes *„Neue freie Presse“* dela 15 Februarie 1900 între altele:

„Cunóscem pe tînĕrul boem de acum doi anî; încă de atuncî jocul lui a produs sensaţiune... Jan Kubelik de astădî în ce privesce esteriorul nu s'a schimbat mult de atuncî; privirea lui e tot aşa de melancolică, ţinuta corpului sĕu a perdut din stângăcia de mai nainte şi a rĕmas infiptă — dér în loc de vióră eftină bavareză, ţine în mână o viórá scumpă de Guarneri...

„Ceea ce esecută el pe acésta vióră, arată că în aceştî doi anî a ajuns ceea cĕ părea imposibil şi a devenit póte cel mai mare technic în violină, care de pe vremile lui Paganini s'a preumblat pe pămênt. Nicî Thompson, nicî Burmester — cei dintâiŭ representanţî ai direcţiunei lui Paganini — nu posed, după părerea nóstră, siguranţa cea mare şi fineţa technicei lui Kubelik.

„Acestuia îi succede a scóte şi ce e mai greu cu sunet curat argintiu, fără nelinişte ritmică, la părere cu-o uşurinţă estraordinară, ca şi printr'o putere fărmecătóre. Mult din meritul acesta e meritul sĕu propriu, mult — ca la fiece artist din graţia lui Dumnedeu — graţiă a lui Dumnedeu. N'are decât sĕ privéscă omul la mâna stângă a lui Kubelik, când jócă piese grele; fie-care din degetele sale devine aicî o fiinţă de sine stătătóre, se 'ntinde şi se 'ncovóie, până când în acea posiţiă, ce se contrarieză adeseorî legilor anatomice ale mânei, dér e neapĕrat de lipsă pentru ajungerea scopului momentan.

„Numai printr'o astfel de dibăciă se póte esplica, că Kubelik cântă de esemplu pe córda G şi D cu arcul şi totodată esecută pe celelalte două córde o melodiă pizzicato. Aceştî pizzicati cu mâna stângă nu i-am audit dela nicî un virtuos aşa de cu ton plin şi cu o aplicare atât de multilaterală. E lucru firesc, că Kubelik îşî câştigă cele mai marî triumfurî cu predarea de asemenî piese, carî îi conced a-şî desfăşura tóte minunile virtuosităţii sale până la necredibil... Publicul l'a rechiămat cu entusiasm de nenumĕrate-orî şi a trebuit mereu sĕ adaugă câte-o piesă în afară de program...“

Programul fórte interesant al concertului Kubelik, ce se va da în casa de concerte dela redută cu concursul cântăreţei de curte Dora Lichtenstein, îl vom publica mâne. Bilete se vênd în librăria Hiemesch.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Scirile mai nouĕ, ce sosesc din Africa, dau a-se înţelege, că nu numai în Capland, dér şi în partea sudică a statului Oranje pacificarea e departe de a-se fi făcut măcar în parte. Comandanţii englesî, carî au fost trimişî de Roberts în tóte părţile sĕ supună şi umiléscă pe inimic, se întêlnesc dilnic cu cete înarmate de Burî, carî icî colo le fac marî greutăţî. Aşa d. e. *Gatacre*, care bătut la Bethuile s'a retras la Furesmith, a cerut ajutor dela Roberts, căcî a dat de mare resistenţă din partea Burilor. Afară de Gatacre, mai sunt generalii *Brabant* şi *French*, carî au de lucru cu Burii, aşa că tótă armata uşóră a lui Roberts e angajată în aceste micî lupte.

Burii în Natal.

Despre Burii din Natal se susţine, că au posiţii fórte întărite la munţii Biggar începênd dela Cundygleught până la Beith. Cea mai întărită posiţiă o au la rĕspântia drumului de ţéră dela Newcastle, unde în două rêndurî de şanţurî sunt ascunşî 12 000 de Burî cu 16 tunurî. In cele două tabere principale se află câte 3000 de Burî ocupând posiţiă lângă Ougtrechill şi Glencoe. Provisiunile de rĕsboiŭ şi-le ţin lângă Daunnhaeuser. Avangardele bure fac recunóscerî până la Vesselsneck. Afară de acésta Burii au ocupat munţii Draken şi la frontiera pămêntului Zuluşilor au pus patru tunurî.

Succese de ale Burilor.

Agenţiei „Reuter“ din Londra i-se comunică din Barkly cu data de 24 l. c., că Joia trecută o cétă de 400 de Burî au ocupat *Griquatown*. Din Kimberley a plecat un detaşament engles, ca sĕ-i alunge. Burii au arestat în Griquatown pe toţî supuşii fidelî Angliei, chiar şi pe femei.

Lord *Roberts* telegrafézá din Bloemfontein cu data de 24 l. c.: Doi colonelî din gardă, un căpitan şi un sublocotenent, au plecat la plimbare călărî şi au ajuns la depărtare de 8 chlm. dela tabĕra din Modder-River. Burii i-au atacat prin surprindere. Sublocotenentul a fost împuşcat, ér ceilalţî ofiţerî fură grav răniţî. Unul din ofiţerî a fluturat o batistă albă, la ceea-ce Burii au grăbit în ajutorul răniţilor şi i-au dus la o măerişte.

Academia Română.

Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1899—1900.

— Urmare. —

V. Biblioteca.

In favorul bibliotecei s'au făcut mai multe donaţiunî preţióse. Intre alţii au dăruit: d-na Alexandrina Ion Ghica: publicaţiunea frumósă şi rară *Rouman Anthology*, făcută în 1856 la Hertford în Anglia de Heny Stanley; d-l V. Mangra: patru manuscripte românescî religióse din seculul XVIII-lea; membrul Academiei Erbiceanu: manuscripte şi acte românescî şi grecescî dela începutul seculului al XIX-lea; colonelul A. Budişteanu a înavuţit colecţiunile Academiei cu mai multe acte relative la familia Rosetti. Secretarul gener. al Academiei un album cu 48 fotografii din călĕtoria Regelui Carol în Rusia şi 7 volume manuscripte relative la istoria ţĕrilor române din seculul al XVIII-lea şi XIX-lea ş. a.

In cursul verei s'a întêmplat, în cabinetul manuscriptelor Academiei, o încercare de furt, care n'a reuşit. Autorul acestei încercărî a fost Al. Iacimirski, un tînĕr filolog rus, care lucrase doi anî consecutivî în biblioteca Academiei. Deferit justiţiei, el a fost judecat şi condamnat la *trei lunî de închisóre corecţională.* Acest tînĕr filolog a mai sustras manuscripte din biblioteca Museului naţional din Bucurescî şi din aceea a mănăstirii Némţului.

VI. Donaţiunî, legate şi fondurî.

1. Academia a acordat în anul acesta din fundaţiunea Vasile Adamachi suma de 70.400 lei pentru burse şi cheltuelî de studii. Bursele, în numĕr de 31, sunt împărţite precum urméză: 22 burse de câte *100 lei pe lună*: 8 la facultatea de sciinţe din Iaşî, 8 la facultatea de medicină din Iaşî, 6 la şcóla de podurî şi şosele din Bucurescî. Următórele burse pentru tinerî, carî studiéză în strĕinătate, şi anume: 3 de câte *300 lei pe lună*, pentru licenţiaţî; 3 de câte *300 lei pe lună* pentru absolvenţî de liceu; 3 de câte *400 lei pe lună* pentru inginerî.

2. Institutul Otteteleşanu, al cărui mers continuă a fi supraveghiat cu o neobosită solicitudine de către d-l I. Kalinderu, urméză a funcţiona în mod din ce în ce mai satisfăcĕtor. El atinsese la începutul trecutului an şcolar deplina sa desvoltare, cuprindênd tóte cele cincî clase prevĕdute din regulamentul fundaţiunei. In urma esamenelor din Iunie trecut, acest aşedĕmênt cultural a dat ţĕrii întâia serie de absolvente crescute după ideile fericitului donator. Cu acéstă ocasiune, d-l I. Kalinderu, căruia se datoresce în primul rênd îndeplinirea voinţei generosului Ioan Otteteleşanu şi al căruia zel pentru institut este tuturor cunoscut, a oferit o sumă de 370 lei, pentru ca sĕ se dea din parte-i câte o mică amintire elevelor, carî cincî anî s'au bucurat de folósele materiale şi morale ale şcólei. D-sa a mai facut încă două darurî bănescî pentru Institutul Otteteleşanu: unul de 400 lei, altul de 600 lei.

3. Cu privire la voinţa rĕposatului întru fericire *Ioan Agaricî*, care a lăsat Academiei un legat, pentru a crea o şcólă profesională practică de agricultură cu internat, comisiunea Agaricî a luat tóte mĕsurile pentru organisarea şcólei şi ea a fost deschisă în cătunul Móra-Grecilor din judeţul Văsluiŭ la 1 Septemvre şi funcţionéză sub numele: *„Şcóla Ioan Costache Agaricî“*. Acéstă şcólă va avé trei clase, şi întâia serie de 10 elevî internî, fii de ţĕran, a fost primită în urma unui concurs ţinut la 15 August. Director al şcólei a fost numit d-l Al. Tiulescu, absolvent cu diplomă al şcólei superióre de agricultură dela Herĕstrĕu.

4. Moştenitorii de sânge ai lui Evanghelie Zappa, începênd nouă procese între ei pentru împărţirea averii, Academia n'a putut încassa în cursul anului trecut nicî capitalul de 280,000 lei, nicî vărsĕmintele pe anii 1898 şi 1899. In faţa acestei situaţiunî, s'a cerut din partea Academiei validarea pe séma sa a sumelor de 280.00 lei şi 24,000 lei din banii succesiunii Zappa aflătorî la Cassa de Depunerî şi Consemnaţiunî. Cererea a fost admisă de Tribunalul de Notariat, dér cincî dintre moştenitorii de sânge au făcut apel în contra acestei decisiunî. Afacerea este pendentă la Curtea de Apel din Bucurescî.

5. Procesul pentru succesiunea rĕposatei Maria General I. Carp încă nu e terminat.

6. Conform decisiunii dv. dela 24 Martie 1899, de a nu se primi legatul rĕposatului profesor N. R. Danielescu, Academia a făcut declaraţiunea sĕ dea renunţare înaintea tribunalului şi a fost scósă din acţiunea intentată de moştenitorii de sânge pentru anularea testamentului.

7. Vĕduva şi fiiul rĕposatului Dr. Anastasie Fĕtu au reclamat în cursul anului de la Academiă, ca legatara universală a rĕposatului Ioan Fĕtu, suma de 4.536 lei, pe care Dr. A. Fĕtu o împrumutase fratelui sĕu prin creanţa chirografară dela 29 Decemvre 1868 şi ale cărei dobândî de 10% au fost achitate până la 29 Decemvre 1871. După explicaţiunile date de Delegaţiune, Academia a decis, în şedinţa dela 14 Maiŭ, ca sĕ se plătéscă acea datoriă de 7.938 lei în total. Procesul intentat Academiei de moştenitorii D-rului A. Fĕtu s'a închis în urma acestei plăţî

8. In 22 August a încetat din viéţă la Mehadia N. D. Ignătescu din Craiova, care, prin testamentul sĕu mistic dela 14 Aprilie 1898 şi prin cel suplementar dela 24 Novembre 1898, institue şi confirmă pe Academia Română legatară universală şi executóre testamentară asupra întregei sale averî, din care lăsà şi câte-va legate particulare însemnate. Venitul moşiei, care rĕmânea Academiei, nu era corĕspundĕtor cu sarcinele impuse de testator, şi de aceea Delegaţiunea, după ce a luat şi avisul membrilor presenţî în şedinţa ordinară dela 29 Octomvre a decis ca sĕ nu priméscă legatul lăsat Academiei, aducêndu-se tot deodată omagii pióse memoriei rĕposatului Ignătescu pentru bunele intenţiunî, ce a avut.

(Va urma).

Literatură.

„Moda Ilustrată“, apare în Bucurescî odată pe sĕptĕmână şi aduce întotdéuna cele mai nouĕ ilustraţiunî de modă. Ultimul numĕr al acestei foi aduce grupurî de toalete, pălării, haine şi bluse, precum şi o mulţime de ilustraţiunî pentru lucrurî de mână. Suplimentul gratuit represintă un tipar dela o jachetă de primăvară.

*

A apărut: ***„Extras din tarife e de postă şi telegraf valabile dela 1 Ianuarie 1900“*** Fiind tarifele anterióre în multe privinţe esenţial schimbate în urma întroducerii valutei de coróne, extrasul acesta e de cel mai mare folos pentru birourî şi privaţî. Se póte procura dela librăria archidiecesană în Sibiiu, cu preţul de 20 fil.

ULTIME SCIRI.

Bucurescî, 26 Martie, După pledoaria d-lui Păltineanu, a vorbit adî înaintea tribunalului arbitral al treilea advocat al statului, Boambă. Mâne va urma probabil replica apĕrătorului lui Hallier. — Diua de erî a fost liniştită. După întrunirea liberală, conchemată la „Dacia“ pentru a protesta în afacerea Hallier, nu s'a mai făcut nicî o manifestaţiă pe strade.

Londra, 26 Martie. Din Rouxville se anunţă, că generalul bur *Oliver* s'a retras c'o trupă puternică şi cu 15 tunurî spre nord dela Ladybrandt. Pe pămêntul Basuţilor s'a vĕdut un mare transport de care.

Sórtea *Mafekingului* e desperată. Burii bombardéză oraşul cu puterî reînoite. Garnisóna oraşului abia póte sĕ mai resiste.

Din *Kimberley* se vestesce lui „Daily Telegraph“, că o trupă englesă de cavaleriă a nĕvălit în Transvaal.

DIVERSE.

Lăcustele în 1782. In 1782 o mare calamitate au causat în Ungaria lăcustele. Un vechiŭ scriitor scrie despre acéstă calamitate: In anul 1782 teritoriul comitatelor Torna şi Gömör a fost năpădit de lăcuste şi încă în timp de tómnă, când se cocea simburile şi când ciurdele de porcî erau deja la pădurî. Ghindă se produse, ce-i drept în abundanţă, dér porcii abia se atingeau de ea, de órece poporaţiunea umbla mai cu sémă sĕ omóre lăcustele şi cu carnea acestora sĕ hrănéscă porcii. Aceştia în adevĕr că s'au şi îngrăşat bine, dér carnea lor a fost veninósă, aşa că a isbucnit o adevĕrată epidemiă între locuitorî. In fine autorităţile au fost silite sĕ opréscă uciderea porcilor îngrăşaţî cu lăcuste, trebuind sĕ se aştepte până se va consuma veninul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Martie 1900.

Renta ung. de aur 4%	97.15
Renta de corone ung. 4%	93.35
Impr. căil. fer. ung. în aur $4\frac{1}{2}\%$	100.20
Impr. căil. fer. ung. în argint $4\frac{1}{2}\%$	100.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	93.10
Bonurĭ rurale croate-slavone	93.50
Impr. ung. cu premii	164.25
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	141.25
Renta de argint austr.	99.30
Renta de hârtie austr.	99.15
Renta de aur austr.	98.35
Losurĭ din 1860.	136.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	127.50
Acții de-ale Băncei ung. de credit	187.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	234.20
Napoleondorĭ	19.28
Mărcĭ imperiale germane	118.60
London vista	242.95
Paris vista	96.35
Rente de corone austr. 4%	99.50
Note italiene.	90.20

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Martie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.88	Vênd.	19.—
Argint român.	Cump.	18.60	Vênd.	18.70
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.30
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	128.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—		Vênd.	101.—

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomv. 1899.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.		Stațiunea		Tren mixt	Tren de persón.	Tren accel	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.50			2 10	pl.	Viena	sos.		1 50	7 20	1.50	6.20
8.30	1 55		5.45	9.15		Budapesta			7.10	1.50	7.50	6.20
11.21	3 49	5.10	9 27	11.12		Szolnok		8 30	3.22	11 36	5.32	3.25
1.33	5.21	8.00	11 33	12.47		P. Ladány		5 50	12.54	9.59	3.56	1.12
3 42	6.39	7 22	1 48	2 11	sos.	Oradea-mare	pl.		11.04	8.43	2 38	11.32
3.58	6.46	12.20	2.06	2.18	pl.		sos.	7 12	10.44	8.38	2.31	11.17
4 38	7.15	1.15	3 03	2 50		Mező-Telegd		6 21	10 7		2.01	10.42
5 20	7.50	2.21	3.45	3 26		Rév		5.26	9 32	7.47	1.34	10.08
5.43		2.57	4 06			Bratca		4.51	9.11			9.50
6.31	8 37	4.00	4.53	4 16		Ciucia		3 30	8 37	7 09	12.52	9.19
7.16	9.08	4.59	5.32	4.52		B.-Huiedin		4.58	7.55	6.40	12.20	8.37
8 06		6.13	6.24			Ghârbău		3.15	6.54			7.37
8 33	10.08	7.04	6 59	5 55	sos.	Clușiu	pl.	2.20	6.13	5.23	11.01	7.—
8.50	tr. prs. 0.47	8.40	2.05	6.11	pl.		sos.	5.24	4.27		10.40	6.45
9 07	11.11	9.09	2.52	6.27		Apahida		5.02	4 02			6.27
10.14	12.33	10 40	4 45	7.26		Ghiriș		3.37	2.33		9.23	5.12
10 44	1.08	11.25	5 38	7.50		Cucerdea		3.06	1.58		8.54	4.43
10.56	1.17	11 40	5 57	7 52				2.56	1.48		8.49	4.33
11.03	1.25	11 49	6.08			Uiuóra		2.49	1.41			4.27
11 12	1.34	11 59	6.19			Vințul de sus		2.41	1.33			4.20
11.34	1.59	12.29	6 59	8.16		Aiud		2.17	1.06		8 23	3.59
11.52	2.22	12 55	7.31	8.32	sos.	Teiuș	pl.	1.55	12.41		8.0	3.38
12.24		1.30		8.37	pl.		sos.	1.29			8.00	3.02
12.53		2.07				Crăciunel		12.55				2.36
1.14		2.29		9.04		Blașiu		12.34			7 34	2 16
1.45		3.11		9.31		Micăsasa		11.56			7.08	1.44
2.01		3.31		9.43	sos.	Copșa-mică	pl.	11.35			6 56	1.25
2.15		3.46		9.45	pl.		sos.	11.14			6 54	1.06
2.33		4.08		9.59		Mediaș		10.55			6.41	12.49
3.04		4 45		10 23		Elisabetopol		10.24			6 20	12.18
3.40		5 27		10.51		Sighișóra		9.45			5.53	11.40
3.47		5 47		10.58				9.35			5 46	11.33
4.03		6 12		11.12		Hașfalĕu		9.12			5.32	11.16
5 35		7.58		12.26		Homorod		7.44			4 27	10.03
6 15		8.36		12.58		Agoștonfalva		7.02	4.51		3.53	9.22
6.42		9.09		1.16		Apața		6.37	4.20		3.37	8.58
7.16		9.40		1.35		Feldióra		5.58	3.32	Circulă Vinerea Predeal Brașov	3.16	8.27
8.--		10.25		2.09	sos.	Brașov	pl.	5.08	2.10		2 45	7.48
3.55		11 —		2 19	pl.		sos.	9.27		6 58	2.18	5.20
4.40		12.26		3.01		Timiș		8 47		5.57	1.42	4 14
5.10		1.11		3 31		Predeal		8.20		5.11	1.12	3.32
11.55		6.15		9.10	sos.	Bucuresci	pl.	3 15			9.15	7.45

Sepsi-St.-Georg — Ciuc-Gyimes — (Palanca).

Tren mixt			Stațiunea	Tren mixt		
5.19	8.50	3 15	*Brașov*	8.25	1.51	6.48
4 58		2 2	*Cezdi-Oșorheiŭ*	8.53		6 50
7.10	11.05	4.58	Sepsi-Sângeorgiu	6.30	12 05	4.31
7.54	11 57	5 43	Malnaș	5.48	11.24	3.47
8 16	12 22	6.05	Băile Malnaș	5.36	11 2	3.35
8 55	1.06	6 45	Băile Tușnad	4.52	10.30	2 47
9 18	1.32	7.08	Tușnad	4.38	10 14	2 33
10.39	3.00	8.17	Ciuc-Sereda	3.20	8 56	1.08
1 35	5.57		Ciuc-Gyimeș		5.40	9.50

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tren	mixt		Stațiunea		tr. prs.	tr. mixt	tr dprt.	tren de persón
2.21	4 43	11.30		7.10	pl.	Copșa mică	sos.	6.25	9 32	3.25	12.35
3.57	6 36	12.58		8.50		Ocna		5.07	8.15	1 56	11.01
4.19	7.04	1.20		9.15	sos.	Sibiiu	pl.	4.40	7.41	1 21	10.30
tr. mixt. 4.30	Numai Marța și Vinerea comunică	tr. mixt 2.			pl.		sos.		7.33	Circ. Marța și Vinerea	tr. mixt 8 57
5.22		2 54				Tălmaciu mare			6 45		8 04
6.15		3.59				Avrig			6.01		7.15
8.34		6.35			sos.	Făgăraș	pl.		3.32		4.25

Mureș-Ludoș — Bistrița

Tren mixt și de pers.			Stațiunea	Tr. mixt și de pers.		
4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.48	7.30	Numai Vinerea circulă
5 03	10.28	5 35	Zau	5.51	6.33	
6 54	12 39	7 11	Țagu-Budatelic	5.—	4.51	9.44
7 52	1.53	Bald	St. Mihaiu de câmpie	Bald	3.42	8.46
8 44	3.02		Lechința		2.47	7.43
9 22	3.52	Circ. Marța	Ș.-Măghiăruș	Circ. Marța	2.01	6.52
10.11	4 55		Bistrița		1.16	5.55

(Numai Luni a comunică.)

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

					Stațiunea					
2 08	8.10	3.11	11.01	pl.	Cucerdea	sos.	7.42	2.38	8.35	12.48
3	8.51	3.52	11.41		Ludoș		6.59	1.55	7.42	11.46
3 58	9.40	4.39	12.29		Cipău		6.24	1.19	6.56	11.00
5 —	10 30	5.29	1.17	sos.	Oșorhei	pl.	5.30	12.25	5.50	9.54
5.15	10.42	5.39		pl.		sos.		9.00	5.04	9 35
6 44	12.16	7.17		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.39	3.30	8:05

Ghiriș — Turda

7 33	11 —	5.—	10.23	Ghiriș	5.05	10 30	3.20	9.12
7.55	11.22	5-22	10.45	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Dej — Bistrița.

9 40	7 18	Dej.	6.55	3 18
10 37	8.13	Beclean	6.02	2.33
12 01	9.49	Bistrița	4.38	12.59

Sibiiu — Cisnădie.

5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	10 09
5 42	2.27	„ Selemberk „	6 57	9 56
6.06	2.51	„ Cisnădie pl	6 36	9 35

Clușiu — Zălau.

7.25	4.33	Clușiu	5.35	9.32
7.50	5.14	Apahida	5.13	9.07
9 —	6.30	Gherla	4.03	7 45
9.25	6.56	Dej	3.36	7 10
10.10			3.03	
2.37		Zelau	10.41	

Sighișóra — Odorheiu-sécuesc.

Tren mixt			Tren mixt	
3 22	11.08	Sighișora	9.51	5.32
3.54	11.38	Hașfalĕu	9.02	4.54
6 20	1.59	Odorheiu-sécuesc.	7.15	3.—

Alba-Iulie — Zlatna.

4 37	9 40	4 36	Alba-Iulia	7 22	11.01	6 16
7.28	12.25	7 47	Zlatna	5.—	8 22	3 50

Brașov — Zĕrnești

8.35	3.—	Brașov	6.49	1.32
9.57	4 14	Rĕșnov	5.5	12.41
10 28	4.45	Zĕrneștĭ	5 20	12.05

Timișóra — M.-Rodna-Lippa.

3 20	9 05	3.15	Timișóra	7 50	1.05	7 20
7 08	12.43	6 37	M.-Rodna	4 00	9 51	3 32

Brașov — Chezdi-Oșorheiu

				Stațiunea					
5.19	8.50	3.15	pl.	Brașovŭ	sos.	10.04	8.25	1.51	6.48
5.53	9.33	3.50		Prejmerŭ		9.34	7.55	1.21	6.10
6.35	10.31	4.34		Sepsi S. Georg.		8.47	7.04	12.30	5.05
6 50	10 49	4.52				În serbători dela 15 Iul. până la 15 Sept.	6 49	12.15	4.51
8.03	12.33	6.05		Covasna			5.37	11.01	3.16
8.53	1.37	6.50	sos.	C.-Oșorheiu	pl.		4.58	10.22	2.27

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre insemnéză órele de nópte. — Semnul ⟵⟶ arată cu capul direcția, încătrău merge trenul.